

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Jože Javornik — predsednik, Janez Vraničar — namestnik in člani: Franc Istenič, Marija Vitez, Milena Sagadin, Stane Primožič, Boris Pertot, Jošt Bajželj, Slavica Bajt
Tisk: ČP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO X. — 8. VIII. 1967 — Št. 7

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Izvršitev osnovnega plana - maja in junija

Količinski uspehi

PREDILNICA I

Meseca maja je dosegla ta enota v ef. kg 108,2%, v baznih pa 105,5%. Meseca junija pa v ef. kg 98,8% in v baznih kg 99,0%. Tako je njen kumulativni uspeh koncem junija 105,2% v ef. kg in 99,3% v baznih.

PREDILNICA II

Ta enota je maja naredila v ef. kg 108,0% in v baznih 108,9%. Junija pa ima 102,1% v ef. kg in 103,8% v baznih. Njen kumulativni uspeh koncem junija je 102,4% v ef. kg in 101,8% v baznih kg.

PREDILNICI SKUPAJ

Maja sta naredila 108,1% v ef. kg in 106,8% v baznih, junija pa 100,0% v ef. kg in 100,9% v baznih. Koncem junija imata tako predilnici kumulativno 104,3% v ef. kg in 100,3% v baznih.

Problematika predilnic

PREDILNICA I

Meseca maja je ta enota svoje planske obveznosti izvršila. Tak odstotek je dosegla predvsem zato, ker je obratovala 8. in 9. dneva je morala delati zaradi pomanjkanja preje.

Junija je bila enota pod planom, in to zato, ker je morala maja, in to v treh izmenah. Ta predelovati razmeroma slabe surovine pri posameznih mešanicah, vitje pa je morala zvišati, da je tako dosegla predpisan normativ.

S surovinami ni bila dobro oskrbovana. Zastojev sicer ni bilo, ji je pa maja primanjkovalo staničnega vlakna, pa zato ni mogla prestiti ustrezne preje, kar

je povzročilo težave v tkalnici I. Junija je ta enota ponovno začela izdelovati stanično prejo.

PREDILNICA II

Ta enota je presegla osnovni plan maja in junija. Isto velja tudi za njen kumulativni dosežek. Imela je več zastojev zaradi pomanjkanja bombaža za česanko in deloma tudi zaradi montaže dveh Pc prstančevih strojev. Junija je bila oskrba z bombažem normalna. V tem mesecu je predilnica II proizvajala prejo z efekti, kjer so ugotovili, da naprava, ki je za tako predenje potrebna, ne dela zanesljivo. Z montažo flajerjev bodo še nadaljevali.

TKALNICA I

Njen dosežek meseca maja znaša 80,9% v tm in 80,4% v votkih. Junija pa je enota dosegla v tm 103,2% in v votkih 104,2%. Koncem junija znaša njena kumulativa 96,9% v tm in 95,4% v votkih.

TKALNICA II

Maja je dosegla 77,2% v tm in 83,9% v votkih, junija pa 110,0% v tm in 108,7% v votkih. Tako ima junija kumulativno — 97,1% v tm in 101,6% v votkih.

TKALNICI SKUPAJ

Maja sta naredili 79,7% v tm in 81,6% v votkih, junija pa 105,3% v tm in 105,7% v votkih. Skupaj imata kumulativno 97,0% v tm in 97,5% v votkih.

Problematika tkalnic

TKALNICA I

Podatki povedo, da tkalnica maja ni izvršila osnovnega pla-

na niti v tm niti v votkih. 3. 4. 5. in 6. mja so člani te enote imeli redni letni dopust (zaradi pomanjkanja preje) pa je zaradi tega njen majski uspeh toliko pod planom. Ta ukrep je bil nujen! Koncem maja se je stanje zalag preje izboljšalo, pa je tkalnica junija že normalno obratovala.

Junija je tkalnica I dosegla 86,7% izkoristek statev, I. kvalitete izdelkov pa je bilo 85,5%.

TKALNICA II

Tudi tkalnica II ni izpolnila mesečnega plana zaradi omenjenega dopusta. Kvaliteta surovih tkanin je nasprotno mesecu aprilu porasla za 0,8%, kar znese 81,3% I. kvalitete meseca maja. Manjši zastoji so bili zaradi visokega stalaža porodnic, nosečnic in delavk, ki delajo po 4 ure.

Junija je tekla proizvodnja normalno. Plan je bil izpolnjen. Sredi meseca je odpovedal vlažilni kompresor, ki je do kraja izrabljen in ga bo nujno treba zamenjati. Trenutno so ga sicer popravili, vendar obstaja nevarnost, da bo tkalnica naenkrat brez vlage, kar bi zelo negativno vplivalo na proizvodnjo.

PLEMENITILNICA I

Maja je naredila v tm 95,0% v m² pa 92,4%. Junija je rezultat nekoliko boljši, in to: v tm 98,5% in v m² 99,0%. Koncem junija je njen kumulativni dosežek 93,4% v tm in 93,0% v m².

PLEMENITILNICA II

Rezultat te enote je maja boljši od plemenitilnice I, in sicer je 98,7% v tm in 102,2% v m². Junija pa znaša 95,6% v tm in 98,9% v m².

PLEMENITILNICI SKUPAJ

Maja sta naredili v tm 96,1%

in v m² 95,5%, junija pa 97,6% v tm in 99,0% v m². Kumulativno pa imata koncem junija 94,7% v tm in 95,1% v m².

(dalje na 2. strani)

II. kongres sindikata delavcev industrije in rudarstva

VEČ POZORNOSTI NEPOSREDNIM PROIZVAJALCEM IN SAMOUPRAVLJANJU PO DELOVNIH ENOTAH

V 6. številki našega glasila je bil objavljen sestavek PROBLEMATIKA TEKSTILNE INDUSTRIJE, ki ga je napisal tov. Jože Globočnik, predsednik republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva. Ker menim, da bo marsikoga zanimalo, sem pripravila krajši sestavek, informacijo o nadaljevanju omenjene razprave na II. kongresu SDIR, ki je bil 27. in 28. junija v Beogradu. Žal je materiala s tega širokega posvetovanja sindikalnih delavcev toliko, da bi bila premalo cela številka, če bi hotela povzeti najvažnejše razprave delegatov iz vse Jugoslavije. Zaradi tega sem se morala omejiti le na tisto, kar menim, da bo za večino zanimivo, in to: splošno o delu kongresa in o našem sodelovanju.

Delo kongresa je bilo razdeljeno na tri dele: prvi dan smo delegati na plenarnem zasedanju poslušali referat predsednika Milana Rukavine-Saina: »Nekatere osnovne naloge sindikata DIR Jugoslavije pri izvajanju reforme, nadaljnjem razvoju delavskega samoupravljanja in rasti življenjskega standarda«.

V referatu so vzbudila največ pozornosti poglavja, kjer je tov. Rukavina govoril o vlogi samoupravnih organov po delovnih enotah, o dejanskih pravicah, ki bi jih morali imeti in o vrsti preprek, ki ovirajo hitrejše in učinkovitejše vključevanje širokega kroga delavcev v samoupravni sistem.

Predsednik je dalje posebno poudaril naloge, ki jih mora opraviti sindikat v zvezi s čimhitrejšo rastjo življenjskega standarda. Gre za to, da bi morali v zveznih,

republiških in občinskih organih sindikata, pa tudi v sindikalnih podružnicah in delovnih organizacijah neprestano proučevati gibanje življenjskih stroškov, življenje in standard skupin in posameznikov. Gre tudi za to, da bi te ugotovitve služile kot osnova za prizadevanja sindikata, ki mora zahtevati uvedbo najbolj stimulativnega nagrajevanja in večjo usmerjenost navznoter pri iskanju izhoda iz obstoječih težav.

Ker so se priprave za kongres pričele nekaj mesecev prej, je razumljivo, da je iz tega nastalo nekaj sto strani gradiva, ki vsebuje: teze, referate, predloge, zaključke in predloge za spremembe statuta. Vse te je moral kongres v celoti obravnavati. Zato je bilo določeno, da z delom nadaljujemo v treh komisijah.

(dalje na 2. strani)

Mesto in vloga žena v proizvodnji

Splošne gospodarske rasti si danes ne moremo predstavljati brez močne udeležbe žensk v proizvodnji. V prvem obdobju gospodarske rasti so ženske delale predvsem

v tipično ženskih strokah, kot je tekstilna, tobačna in živilska industrija. V zadnjih 20 letih pa so se ženskam odprla vrata tudi v vse druge panoge, kjer so prej prevla-

dovali moški. Danes je v Sloveniji od skupnega števila zaposlenih že blizu 40% žensk. Čim bolj se je razvijala tehnologija in organizacija proizvodnje, tem lažje je postajalo zaposlovanje žensk. Sodobna organizacija dela ni torej nujna samo zaradi večje produktivnosti, ampak istočasno tudi zaradi tega, da omogoča zaposlovanje vsem, ne glede na spol in fizično moč.

Ženske v umskih in ročnih sposobnostih ne zaostajajo za moškimi, kot imamo večkrat priliko slišati. Celo nasprotno, v nekaterih sposobnostih jih občutno prekašajo. Analiza tistih del, ki zahtevajo večje fizične moči kažejo, da so ženske bolj storilne kot moški. Te prednosti jim omogočajo nekatere lastnosti oziroma sposobnosti. Ženske so pri ročnih delih (delo s prsti) v povprečju mnogo spretnnejše kot moški. Osnova temu so drobni gibki prsti. Ženske so tudi bolj urne in vztrajne kot moški, poleg tega pa veliko lažje prenašajo delovno enoličnost. Zato je povprečna razlika v doseganju storilnosti med moškimi in ženskami tem večja, čim krajše so delovne operacije. Pri zelo kratkih operacijah — krajše kot eno minuto — dosegaajo ženske celo za 50 do 100% večji učinek. Zanimive razlike v storilnosti zasledimo tudi znotraj ženskih skupin. Delne analize kažejo, da dosegaajo ženske brez otrok, ne glede na to ali so poročene ali ne, v povprečju (dalje na 3. strani)

Osnovna šola pri delavski univerzi »Tomo Brejc« v Kranju

vabi vse, ki nimajo zaključene osnovne šole k vpisu za šolsko leto 1967/68

Da bi se lažje odločili za vpis, vam sporočamo, da bomo v prihodnjem šolskem letu organizirali pouk tako, da bo zaposlenim slušateljem čimbolj dostopen in ustrezen.

Doslej smo vpisovali slušatelje v dva tečaja (5. in 6. razred ter 7. in 8. razred), od katerih je trajal vsak po 1 šolsko leto.

Prihodnje leto bomo vpisovali v vsak razred posebej in bo pouk za en razred trajal 17 tednov. S tem se bodo znižali stroški in čas šolanja za tiste slušatelje, ki že imajo 5 oziroma 7 razredov.

Za en razred bodo stroški predvidoma 450 N din.

Učni program bomo v nekaterih oddelkih izvajali po predmetih, tako bo vsak slušatelj lahko takoj po predelanem predmetu opravil zaključni izpit. To bo omogočilo slušateljem, da se bodo v vsak predmet posebej temeljito poglobili in se nanj koncentrirali.

Letošnje izkušnje so nam dokazale, da je tak način lahko zelo uspešen, zlasti še, če so slušatelji resni in vestni.

Ker je danes osnovna izobrazba za vsakega delovnega človeka osnova, na podlagi katere se lahko uveljavlja kot proizvajalec in upravljaec, želimo pomagati vsem, da si osnovno znanje pridobite. Zato vas vabimo, da se vpišete v osnovno šolo!

Pouk prične 5. septembra in konča 15. januarja za posamezen razred!

Prijavite se lahko vsak dan pri Delavski univerzi »Tomo Brejc« v Kranju, Cesta Staneta Zagarja 1. Prijavi morate priložiti zadnje šolsko spričevalo, rojstni list in potrdilo o zaposlitvi.

Za Osnovno šolo
Smilja Gostiša l. r.

Spomenik padlim v NOV — sedaj v lepem okolju

Psihološki problemi zaposlovanja invalidnih oseb

Zivimo v obdobju hitrega razvoja industrije in ostalih panog gospodarstva. V Jugoslaviji je sedaj že blizu 60 % aktivnih prebivalcev zaposlenih v industriji, trgovini, prometu itd. S povečano industrializacijo pa je vsak dan tudi več nesreč pri delu in raznih poklicnih obolenj, ki imajo za posledico invalidnost ponesrečenca. Ko govorimo o invalidih, imamo ponavadi pred očmi samo telesno poškodbo ponesrečenca. Ponesrečenec pa pri poškodbi ni doživel samo telesno okvaro, ampak tudi psihični šok, ki je lahko resna ovira pri njegovem nadaljnjem zdravljenju in rehabilitaciji. Kako močan bo psihični šok je veliko odvisno od tega, katere dele telesa si je delavec poškodoval. Govorimo celo o poškodbah z magičnim, simboličnim pomenom. Če si človek poškoduje glavo, oko, ali drug važnejši organ, je njegov psihični odnos do poškodbe drugačen, kot če si poškoduje roko ali nogo. Tudi estetski faktor

poškodbe ne smemo puščati ob strani. Če ima poškodba za posledico grdo brazgotino na obrazu mladega dekleta, bo le-ta poškodbo veliko težje prenašala kot ostareli moški, ki je doživel isto poškodbo. Končno moramo omeniti tudi vpliv poškodbe na delo, ki ga je ponesrečenec pred nesrečo opravljal. Če je poškodba tako huda, da delavec zaradi nje ne bo mogel opravljati dela, ki ga je opravljal pred nesrečo, se bo njegovi invalidnosti pridružila še skrb, kako bo v bodoče preživel sebe in družino.

Naša družba daje velik poudarek rehabilitaciji invalidnih oseb. V ta namen imamo pri nas razne zavode in delavnice, v katerih se invalidi učijo novih poklicev, ki jim bodo omogočili, da se bodo sčasoma vključili v redno proizvodnjo, kot polnopravni državljani. Stroški za poklicno rehabilitacijo so zelo veliki, zato je interes družbe, da se čimveč rehabilitiranih delavcev — invalidov zaposli v podjetjih. Pri tem ni nobena tajnost, da ima družba od dobro rehabilitiranega invalida nedvoumne koristi, kajti invalidi so pogosto vestnejši pri delu, kot njihovi zdravi sodelavci. V praksi pa se večkrat dogaja, da delovne organizacije odklanjajo invalide z izgovorom, da bodo podjetju bolj v škodo kot korist. Če pa je invalidu nekako uspelo, da je dobil v podjetju delovno mesto, se najdejo med sodelavci »dobro«! Vzgojeni posamezniki, ki mu z raznimi opazkami dajo vedeti, da je med njimi samo iz usmiljenja podjetja ali ekonomske enote. Če invalid čuti na vsakem koraku, da je v breme podjetja, bo počasi izgubil voljo do dela, izgubil bo zaupanje v samega sebe

in postal ne samo telesni, ampak tudi psihični invalid. Tako bo »stran vržen« denar, ki je šel za njegovo rehabilitacijo, namesto, da bi invalid z aktivnim delom povrnil družbi sredstva, ki so bila porabljena za njegovo poklicno rehabilitacijo.

Med našimi ljudmi je še vedno ukoreninjena grda lastnost, da invalidu — posebno težkemu na vsakem koraku izkazujejo usmiljenje in sočustvovanje. Tak odnos invalida žali. V Ameriki so pred leti izvedli med šoloobveznimi otroki — invalidi, ki so v razredih sedeli skupaj z zdravimi učenci anketo, s katero so hoteli ugotoviti, kako se otroci — invalidi prilagajajo svojemu okolju. Otroci — invalidi so med drugim na zastavljena vprašanja odgovorili tudi to, da so najbolj besni in užaljeni takrat, kadar s strani učiteljev za iste prekrške niso kaznovani tako kot zdravi učenci. To pomeni, da so želeli biti ti otroci v vsem enaki z zdravimi otroki, da, celo pri kaznovanju. Invalid ne potrebuje usmiljenja, ker je še vedno človek, sicer z določeno telesno poškodbo, toda zaradi tega ni nič manj vreden kot ostali ljudje. Dolžnost družbe do invalidov je le v tem, da mu pomaga do izužitve takega poklica, ki ga bo z ozirom na preostale telesne sposobnosti lahko opravljal. Danes je v naši državi preko 6000 različnih poklicev, za nekatere od njih so res potrebni popolnoma zdravi ljudje, druge pa lahko opravljajo prav tako dobro tudi invalidi. Pri tem ima zelo veliko vlogo zdravstvena služba, posebno obratne ambulante, ki bi morale imeti sezname delovnih mest, katere lahko zasedejo invalidne osebe.

F. D.

Mali leksikon

V gradivu za samoupravne organe in v raznih internih poročilih je pogosto več tujk, ki vsem članom niso razumljive. Zaradi tega objavljamo nekatere danes, po potrebi pa jih bomo tudi v prihodnjih številkah.

KONDIICIJA — pogoj (prodajna kondicija — prodajni pogoj)
KONJUNKTURA — ugodna prilika, ugodne okoliščine, razmere
SKADENCA — dospelost, dan zapadlosti kake terjatve
KOMUNIKACIJA — povezanost, zveza, občejanje
SUGESTIVEN — vpliven, prepričevalen, osvajačen
KOMPLEKS — objem, obseg, skupek, celota
SEKTOR — oddelek, področje
KONTAKT — stik

NEPRAVILNO POJMOVANJE NEKATERIH BESED

V eni prejšnjih števil sem pisal o nepravilni rabi besede »reklamirati«. Očitno je, da jo v našem podjetju mnogi (tudi nekateri vodilni ljudje) še nadalje uporabljajo, seveda nepravilno.

Danes bi rad pojasnil razliko med besedama »sektor« in »služba«. V gradivu, ki obravnava reorganizacijo naše komercialne, stoji napisano »reorganizacija komercialne službe« in tudi »reorganizacija komercialnega sektorja«. Po mnenju pisca, in mnogih v podjetju, je oboje istovetno, istega pomena. Povedati moram, da sta to dva različna izraza, da imata vsak svoj pomen.

REORGANIZACIJA KOMERCIALNE SLUŽBE predstavlja deloma ali v celoti spremenjen način dela v oddelku (sektorju), pri čemer pa ni potrebno, da izvedemo tudi reorganizacijo oddelka. Če pa reorganizacija službe zahteva razširitev samega področja dela in če so v tem pogledu potrebne nove delovne moči in celo nova delovna mesta, potem govorimo o **REORGANIZACIJI KOMERCIALNEGA ODDDELKA IN SLUŽBE**. Reorganizacija, ki smo jo izvedli pri nas, obsega reorganizacijo sektorja in reorganizacijo službe.

REKLAMA — EKONOMSKA PROPAGANDA

Nekateri člani našega kolektiva menijo, da je REKLAMA nekaj povsem drugega, kot je EKONOMSKA PROPAGANDA. To sledi že iz imenovanja novega delovnega mesta v konjunkturnem oddelku, ki glasi: REFERENT ZA REKLAMO IN EKONOMSKO PROPAGANDO.

Napak bi sicer bilo, če bi trdil, da med obema ni razlik, ker le-te resnično so, vendar je pa res tudi to, da imata oba izraza isti osnovni namen, namreč propagirati lastne izdelke.

Razlika med obema je približno taka, kot je med majhnim oknom in velikim modernim oknom. Majhno okno nam daje le del tistega, kar nam lahko nudi veliko. To je razumljivo, ker je reklama enkratna in breznačrtna propagandna akcija, ki pogosto ne temelji na resničnih podatkih, medtem ko je ekonomska propaganda načrtna akcija, ki mora sloneti na več osnovnih elementih, med katerimi so najvažnejši: proučevanje tržišča, potrošnika in proizvodov, plan propagande, stil propagande, analiza dosežkov v preteklem obdobju itd. Naloga ekonomske propagande torej ni edino ta, da omogoči prodajo (največkrat nekvolitetnih) izdelkov, temveč predvsem ta, da spozna želje in potrebe potrošnika, da vzbudi njegov interes za izdelke podjetja, da spozna potrošnika z resničnimi kvalitetai izdelkov, ki jih propagira. O uspešni ekonomski propagandi zato lahko govorimo le tedaj, če bazira na omenjenih elementih, če je njen učinek iz dneva v dan večji, če se časa in zahtevam primerno razvija naprej, če je skratka ekonomska.

Iz povedanega zato sledi, da je bila reklama samo začetek moderne, sodobne in ekonomske propagande, ki jo imenujemo ekonomska propaganda.

Inženir GROSELJ pregleduje ureditev cestišč

II. kongres sindikata...

(dalje s 1. strani)

I. komisija: delovni človek v uresničevanju reforme, razvoju samoupravljanja in uporabi dohodka;

II. komisija: družbeni in materialni pogoji življenja in dela delavcev v industriji in rudarstvu;

III. komisija: izobraževanje — eden izmed odločilnih faktorjev hitrejšega razvoja gospodarstva in napredka družbenih odnosov.

Največ referatov je prijavilo svoje razprave za I. komisijo. Približno trideset jih je razpravljalo o težavah delavcev — samoupravljalcev. Dosti delegatov je v svojih razpravah prikazalo neenak položaj posameznih podjetij nasproti ostalim v panogi, največ razprav pa je bilo namenjenih problemom, ki izhajajo iz odnosov tekstilnih podjetij in trgovine.

Tudi moj referat o problemih tekstilne industrije, ki sem ga iznesla v okviru prve komisije, je obravnaval prav te probleme. Ker pa je tov. Globočnik v svojem sestavku skoraj v celoti zajel bistvo moje razprave v Beogradu, je ne bi podrobneje navajala. Menim pa — v razgovorih mi je več delegatov to povedalo — da je bila razprava dobro sprejeta, kajti gre za to, da tudi z najvišjega mesta naše organizacije povemo in prikažemo nepravilnosti, ki nam povzročajo nemalo težav, na njihovo odstranitev pa v kolektivih ne moremo prav nič vplivati.

V prvi komisiji sta razpravljala še Jože Globočnik, RO SDIR, o delu republiškega odbora in ing. Dular, o položaju elektroindustrije v Sloveniji.

Za drugo in tretjo komisijo je bilo dosti manj prijavljenih referatov. V drugi je imela svoj referat o družbenem standardu delovnih ljudi delegatka iz Nove Gorice, v tretji pa je sodelovala ing. Vida iz Ljubljane z referatom o izobraževanju in samoupravljanju.

Po končanem delu komisij se je kongres ponovno sestal na plenarni seji. Predsedniki komisij, ki so (skupno s člani delovnih predstavstev) pripravili poročila o razpravah, so predlagali delegatom zaključke in dogovore. Z nekaterimi pripombami in dopolnitvami je kongres v celoti zaključne dokumente sprejel in bodo služili centralnemu in republiškim odborom ter sindikalnim podružnicam kot osnova za nadaljnje delo.

Splošno vzeto je kongres v celoti uspel, čeprav je bilo nekaj pomanjkljivosti. Delegati, ki so svoja mnenja ali pa mnenja svojih kolektivov precej odločno povedali in zagovarjali, so enoglasno osvojili mnenje, da so v delovnih organizacijah, v občinskih, republiških in zveznih organih še pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj samoupravljanja, realno delitev dohodka in hitrejši dvig standarda. Poudarjeno je bilo, da bo moral prav sindikat DIR pri reševanju vseh teh nalog dosti več narediti kot je naredil doslej.

Dogovor delegatov je bil, da je treba važnejše ugotovitve tega kongresa z vsemi materiali (diskusije in referate) posredovati našim najvišjim vladnim organom.

(SDIR = Sindikat delavcev industrije in rudarstva)

(RO = Republiški odbor)

Metka Friškovec

Izvršitev osnovnega plana maja in...

(dalje s 1. strani)

Problematika plemenitilnic PLEMENITILNICA I

Plana ta enota meseca maja in junija ni dosegla. Če upoštevamo narejene usluge, potem pa je maja količinski plan naredila, junija pa ne. Nedovršeno proizvodnjo so koncem maja sicer znižali, je pa še vedno previsoka. Meseca maja je bila proizvodnja usmerjena v veliki meri v izvoz. Ker je šlo predvsem za zimske tkanine, je nenormalen pritisk povzročil nižje rezultate tiskanih tkanin, negativno pa so vplivale tudi dodelave posameznih desnov oziroma variant, rokovne spremembe in pretirano kratki

roki izdelave artiklov za izvoz. Te težave je imela ta enota maja. Zaloga barv in kemikalij so se močno znižale, vendar še ni prišlo do večjih zastojev.

PLEMENITILNICA II

Maja je dosegla mesečni plan samo v m². Glavni vzrok za slabše rezultate je pomanjkanje tkanin za plemenitenje.

Tudi junija enota ni dosegla planskih zadolžitve, če pa upoštevamo usluge, pa je plan dosegla v tm in v m². V tej enoti dela težave neenakomerna zasedba posameznih faz proizvodnje; posebno je velik pritisk na kosmatilnico, ki je ves mesec junij obratovala v 3 izmenah.

Strokovnjaki odhajajo iz podjetja

V letošnjem letu so odšli že trije inženirji, torej strokovnjaki z nekaj ali večletno prakso. Sliši se, da ti niso bili zadnji v tem letu.

Čudno pri tem je to, da ti odhodi ne povzročajo skrbri operativnemu vodstvu podjetja. Je to mar znak, da nam ti strokovnjaki niso bili in niso potrebni. Takšno mnenje je brez vsakega dvoma napačno! Napredne gospodarske organizacije poskušajo danes — na vse načine — zaposliti čim več strokovnjakov, od katerih bo posebno v prihodnje odvisno uspešno poslovanje, mi pa smo brezbržni, in komaj poskušamo, da bi vsaj te, ki jih imamo, obdržali.

Odločilni razlog (čeprav ni edini), ki povzroča te odhode, so nizki osebni dohodki. Prav gotovo ne moremo zameriti strokovnjaku, če gleda tudi na denar, posebno ne, če gre vedno za velike razlike, tudi za sto tisoč in več dinarjev. Nobena tajnost ni, da dobijo sedaj v našem podjetju inženirji komaj toliko, kot dode drugod tehniki. Ker vse kaže, da v našem podjetju tudi v bodoče ne nameravajo bistveno povečati osebnih dohodkov zaposlenih, bodo te razlike vsak dan še večje. KAKO BOMO TOREJ V PRIHODNJE ZADRŽALI INŽENIRJE IN EKONOMISTE, KI SO SE OSTALI?

Menim, da je to zelo resen problem, o katerem bi moral razpravljati CDS, in to takoj! »Po toči je prepozno zvoniti,« pravi pregovor! Lažna je tolažba, ki jo ob odhodih navajamo, in sicer: bomo pa dobili nove, če ne drugih pa tiste, ki so šole šele končali. Ne smemo prezreti dejstva, da potrebuje tak inženir-začetnik vsaj dve leti, da se vpelje v naše razmere, da pridobi potrebno praktično znanje itd. Od takega človeka zato ne moremo takoj veliko zahtevati in pričakovati! Naša proizvodnja pa zahteva strokovnjake, ne začetnike, in zahtevala jih bo vedno več. Sicer pa ne smemo pozabiti tudi tega, da se zgodovina ponavlja: prišli bodo začetniki - inženirji, ostali pri nas dve leti, nato pa bodo tudi oni odšli. IN KAJ POTEM?

Mnogi člani kolektiva smo zaskrbljeni zaradi teh odhodov, pa zato pričakujemo, da bodo pristojni organi v našem podjetju te razmere čimprej uredili v korist nas vseh. P. G.

Mesto in vloga žene v...

(dalje s 1. strani)

ju nižjo sterilnost, kot ženske z otroki. S številom otrok pa prizadevnost raste. Najvidnejši je skok pri prvem otroku, nato pa je povečanje manjše.

Rekli smo že, da so pri drobnih in natančnih delih ženske bolj spretna in potrpežljive kot moški, zato je tudi kvaliteta dela pri ženskan v povprečju boljša. To pa ni odvisno le od omenjenih lastnosti, oziroma sposobnosti, ampak tudi od odnosa, ki ga ima ženska do dela in do svojega znanja. Posebna ženska lastnost, po kateri se zelo razlikujejo od moških, se kaže v njihovem kritičnem ocenjevanju tega, kaj zmorejo oziroma znajo. Če ženska nečesa ne zna, ne razume ali dvomi v pravilnost, ne bo tvegala koraka v negotovost, ampak bo vprašala kako naj dela. Moški je bolj nagajen k temu, da poizkuša, tvega in se loti tudi tistega, za kar se mu samo zdi, da mu bo uspelo. Zato ima več napak in izmeta v proizvodnji.

Kje so vzroki teh značilnih razlik, bi z gotovostjo težko utegnili. Morda je ženska manj nagajena k tveganju, ker je bila vse do pred kratkim vezana le na dom in ni opravljala del, ki so verjela tveganje. Moški je bil raziskovalec neznanega, bil je vojak itd. Prav gotovo je vzrok tudi v ženski naravni funkciji — v njenem materinstvu. Žena mora biti na varnem ves čas nosečnosti, dojenja in še toliko časa, da postavi otroka na lastne noge. Ta naloga ji ne dopušča tveganja. Moški pa po naravi ni vezan na nobeno daljše opravilo, ki bi terjalo varnost in gotovost. Če se sedaj vprašamo, ali je tveganje glede na delo v proizvodnji, pozitivna ali negativna lastnost, moramo odgovoriti, da si na današnji stopnji proizvodnje, tveganja ne moremo privoščiti.

Dolgo časa je prevladovalo mnenje (nekateri ga zastopajo glasno in na tihem še danes), da ženska v intelektualnih sposobnostih zaostaja za moškim. Objektive znanstvene analize so to ovrgle. Napačni oceni je gotovo v precejšnji meri botrovalo splošno podcenjevanje žensk (neenakopravnost). Res pa je, da ženske še danes nimajo take možnosti za redno in dopolnilno izobraževanje kot moški. Tudi tolikokrat proklamirana enakopravnost med moškimi in ženskami, ki je še prav posebej poudarjena v naši ustavi, ima v praksi kaj žalostno mesto. Lahko je določilo spravi na papir, bolj težko pa je spremeniti miselnost naših ljudi. Mogoče se to še najbolj konkretno vidi pri zasedbi delovnih mest v Sloveniji. V naši republiki je na vodilnih delovnih mestih 90 % moških in samo 10 % žensk, čeprav imamo danes že precej žensk, ki imajo določeno strokovno izobrazbo. To pomeni, da ženske zaposlujejo na strokovno manj zahtevnih delovnih mestih. To neskladje se prične že pri strokovnem šolanju žensk. V vseh šolah, od vajenskih, industrijskih do tehničnih, je le od 1 do 4 % deklet.

Iz zgoraj naštetih vrstic se sama po sebi pojavljata dva zaključka: 1. procent zaposlenih žensk je v Sloveniji daleč večji kot v drugih evropskih državah, postale ženske popolnoma enakopravne moškim. 2. žene v naši družbi še zdaleč nimajo takega mesta, ki bi ga z ozirom na njihov prispevek v proizvodnji morale imeti. Posebno delavke — matere so preobremenjene z domačimi deli, ker še vedno primanjkuje vzgojno-varstvenih ustanov in raznih gospodinskih servisov, ki bi vsaj delno razbremenile žene. Poleg tega pa je pri nas še vedno veliko moških, ki menijo, da je žena rojena samo za dom, drugo jih pa nič ne briga. Pri tem se pa ustavi tudi enakopravnost med moškimi in žensko, ki je v naši družbi teoretično napisana s tako velikimi črkami.

F. D.

Letošnje sindikalne športne igre v občini Kranj

Življenje v vedno bolj strnjenih urbaniziranih naseljih kakor tudi pogoji dela v vedno bolj specializirani in mehanizirani proizvodnji, prinasajo sodobnemu človeku poleg prijetnih olajšav življenja in dela tudi mnoge negativne posledice v njegovem psihofizičnem ravnesju. Odraslih negativnih vplivov se kaže v živčni prenapetosti, preutrujenosti, v splošnem nerazpoloženju, v občutju osebne razvreunotenosti in v drugih splošnih psihičnih ter pogosto tudi v organskih motnjah. Ta obci pojav v industrijsko razvitih deželah ne prizanaša tudi naši, saj se vse hitreje uvršča med države s progresivno razvijajočo se industrijsko strukturo.

V sodobno organiziranih industrijskih obratih, birojih, laboratorijih in drugih specializiranih delovnih enotah ter v strnjenih naseljih dela in živi danes več kot 40 % naših občanov. Večina teh je v manjši ali večji meri izpostavljena negativnim vplivom taksnega načina proizvodnje in življenja. V tem vedno hitrejšem ritmu življenja in v modernih proizvodnih procesih, pa je lahko uspešen le vsestransko osebno ustvarjalno, telesno in duševno čvrst človek. Ker sodobna oblika življenja to ravnesje pogosto ruši, je človeku potrebna dodatna korektivna dejavnost, ki naj mu vrne harmonično polnost njegovega osebnostnega udejstvovanja. Tako pri nas kakor drugod v svetu je s tem v zvezi mnogo prizadevanj na področju takomenovane rekreacije, ki naj bi postala resnično učinkovito sredstvo za obnavljanje telesnih in duševnih sil delovnega človeka, kakor tudi sredstvo za korekcijo kvantitativnih fizičnih vplivov poklicnega dela ter negativnih psihosocialnih učinkov moderne proizvodnje, urbanizacije in komunikacije.

Eno najučinkovitejših sredstev rekreacije v vseh razvitih deželah je »rekreativni šport«. Vedno večje množice tudi pri nas iščejo sprostitve v naravi, v igri in v različnih športih, to so lov, ribolov, »gobarstvo«, izletništvo, planinstvo, plavanje oz. kopanje in smučanje i. dr. Takšnega individualnega športno-rekreacijskega udejstvovanja je iz leta v leto več. Toda razvoj zdrave in koristne športne rekreacije bi bil mnogo hitrejši, če bi jo iz individualnih oblik preusmerili v organizirano kolektivno dejavnost. Nekatera strokovna združenja kdaj pa kdaj prirejajo razna republiška ali področna tekmovanja v letnih ali tudi zimskih športih, vendar so takšne prireditve preveč občasne, enkratne, kampanjske. Poleg tega zajamejo razmeroma majhno število udeležencev in še med temi občajno pretežno tiste mlajše člane kolektivov, ki se itak že aktivno udeležujejo v športu. Takim oblikam športne rekreacije bi bilo treba dodati nove, sodobnim potrebam ustrežnejše, trajnejše in bolj učinkovite. Prednost organizirane dejavnosti bi bila predvsem v tem, da bi jo bilo mogoče mnogo uspešneje opazovati, proučevati in usmerjati po sodobnih načelih in metodah.

V nekaterih naših delovnih kolektivih je bila športna rekreacija pred dobrim desetletjem že dobro razvita, vendar je kasneje popolnoma zamrla. Medtem pa je razvoj tekmovalnega športa v Kranju šel svojo pot in dosegel dokaj visoko nivo. Pridobili smo tudi nekatere pomembne športne objekte, telesnovzgojna organizacija se je okrepila in odnos do športa je pozitivnejši kot nekoč. Izhajajoč iz prej omenjenih spoznanj in upoštevajoč objektivne pogoje, sodimo, da se danes spet lahko lotimo organizacije vsaj skromnih oblik kolektivne športne rekreacije, oblik, ki naj postanejo budnica za ponovno oživenje nekdanje bogato razvejane »sindikalne fizkulture« v naši občini.

Da bi lažje in uspešneje prešli k dejanjem, smo k sodelovanju povabili skupino aktivnih delavcev v telesnovzgojni organizaciji. Po izmenjavi mnenj se je odločil občinski sindikalni svet, da se letošnje jesen organizira

LETNE SINDIKALNE ŠPORTNE IGRE,

v začetku naslednjega leta pa še enake ZIMSKE IGRE.

R A Z P I S

POLETNIH SINDIKALNIH ŠPORTNIH IGER ZA LETO 1967

I.

Občinski sindikalni svet v Kranju razpisuje tekmovanje športnih ekip sindikalnih podružnic občine Kranj za prehodno darilo. Tekmujejo ločeno ženske in moške ekipe.

II.

Namen tekmovanja je, omogočiti članom delovnih kolektivov prijetno, zabavno in koristno udejstvovanje v športnih panogah, v katerih so že nekoč tekmovali ali trenirali, kasneje pa to opustili. Tekmovanje naj vsaj nekoliko zadosti željam naših članov po ponovni vključitvi v športno gibanje, obenem pa mobilizira in združi športno-rekreacijske težnje posameznikov v enotno, organizirano, trajno dejavnost.

III.

Program tekmovanja obsega naslednje panoge:

A — SKUPINA (kolektivne športne igre)

1. KOŠARKA: september, oktober — začetek lige
2. MALI NOGOMET: september, oktober — začetek lige
3. NAMIZNI TENIS: september, oktober — začetek lige
4. ODBOJKA: september, oktober — začetek lige
5. VATERPOLO: september, oktober — začetek lige ali turnir.

B — SKUPINA (določa se individualni in ekipni plasman)

1. ATLETIKA: september, oktober — sindikalno prvenstvo občine za posameznike in ekipe
2. KEGLJANJE: oktober, november — temovanje v borbenih partijah
3. PLAVANJE: september, oktober — sindikalno prvenstvo občine za posameznike in ekipe
4. STRELJANJE: oktober, november — sindikalno prvenstvo občine za posameznike in ekipe

IV.

NEKATERE PODROBNOSTI:

KOŠARKA

1. Tekmujejo moške in ženske ekipe
2. Ekipa sestavlja 5 do 12 članov, registriranih za SSI
3. Igra se po pravilih KZJ (vendar skrajšan čas)
4. Sodnike določijo KK »Triglav« ali Tekmovalni odbor SSI za košarko
5. Sistem tekmovanja se določi po zaključku roka prijav.

MALI NOGOMET

1. Tekmujejo samo moške ekipe
2. Ekipa sestavlja 7 do 10 članov, registriranih za SSI
3. Igra se po pravilih NZJ (za mali nogomet)
4. Sodnike določijo PNS Gorenjske ali Tekmovalni odbor SSI — za mali nogomet
5. Sistem tekmovanja se določi po zaključku roka prijav.

NAMIZNI TENIS

1. Tekmujejo moške in ženske ekipe
2. Moško ekipo sestavljajo 3 člani, žensko pa dve članici
3. Igra se po pravilih NTZJ
4. Sodnike določijo Komisija za namizni tenis ObZTK Kranj ali Tekmovalni odbor SSI — za namizni tenis
5. Sistem tekmovanja se določi po zaključku roka prijav.

ODBOJKA

1. Tekmujejo moške in ženske ekipe
2. Ekipa sestavlja 6 do 12 članov, registriranih za SSI
3. Igra se po pravilih OZJ
4. Sodnike določijo OK »Triglav« ali Tekmovalni odbor SSI — za odbojko.
5. Sistem tekmovanja se določi po zaključku roka prijav na sestanku Tekmovalnega odbora SSI — za odbojko.

VATERPOLO

1. Tekmujejo samo moške ekipe
2. Ekipa sestavlja 7—11 članov
3. Igra se po pravilih PZJ
4. Sodnike določijo PK »Triglav« ali pa Tekmovalni odbor SSI — za vaterpolo
5. Sistem tekmovanja in podrobne propozicije se izdelajo na sestanku Tekmovalnega odbora za vaterpolo po zaključku roka prijav.

ATLETIKA

1. Tekmovanje je posamezno in ekipno, za moške in ženske.
2. Za vsako ekipo lahko nastopi neomejeno število posameznikov, za ekipni plasman pa se štejeta po dva najboljša posameznika.
3. Tekmovanje bo v naslednjih disciplinah:

MOSKI: tek 60 m in 100 m

ZENSKE: tek 60 m

skok v višino

skok v daljino

skok v daljino

suvanje kroglice 4 kg

troskok

met diska 1 kg

suvanje kroglice 6 kg

met diska 1,5 kg

4. Posamezni tekmovalci (tekmovalka) sme nastopiti istega dne le v 3 disciplinah
5. Uspeh ekip se ocenjuje po atletskih mnogobojskih tabelah
6. Tekmuje se po pravilih AZJ
7. Sodniški zbor določi komisija za atletiko OZTK Kranj ali Tekmovalni odbor SSI — za atletiko

KEGLJANJE

1. Tekmujejo moške in ženske ekipe
2. Moško ekipo sestavljajo 3 člani, žensko pa 2 članici
3. Igrajo se borbene igre
4. Sodnike določijo KK »Triglav« ali Tekmovalni odbor SSI — za kegljanje.

PLAVANJE

1. Tekmovanje je posamezno in ekipno za moške in ženske.
2. Za vsako ekipo lahko v vsaki disciplini nastopi neomejeno število tekmovalcev, štejeta pa se po dva najboljša.
3. Tekmovanje bo v naslednjih disciplinah:

prso klasično

moški

ženske

prso klasično

100 m

50 m

metuljček ali delfin

150 m

25 m

kravl

100 m

50 m

hrbno

50 m

25 m

štafeta — prosto

4 × 50 m

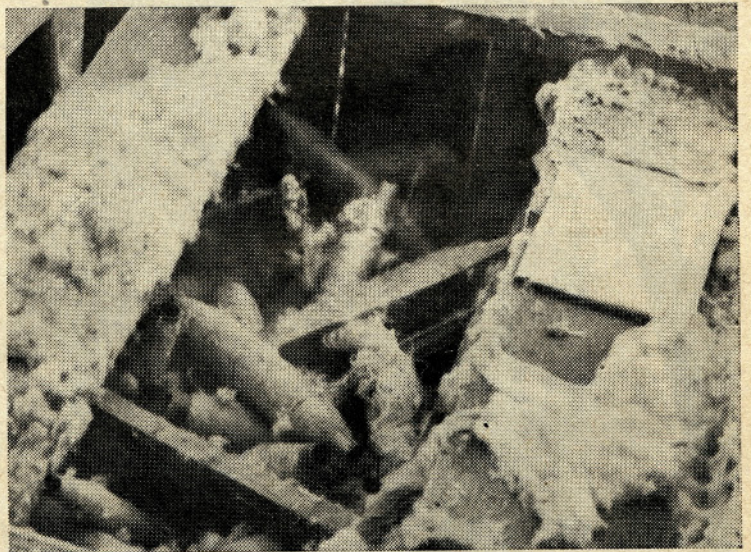
3 × 25 m

4. Posamezni tekmovalci (tekmovalka) sme v enem dnevu nastopiti največ v 2 disciplinah in v štafeti
5. Uspeh ekipe se ocenjuje po mnogobojskih tabelah PZJ
6. Tekmuje se po pravilih PZJ
7. Sodniški zbor določi komisija za plavanje ObZTK Kranj ali Tekmovalni odbor SSI — za plavanje

STRELJANJE

1. Tekmovanje je posamezno in ekipno za moške in ženske
2. Moške ekipe štejejo 3 člane, ženske pa 2 članici
3. Strelja se z zračno puško na 10 m (moški 30, ženske pa 20 strelcev)
4. Sodniški zbor določi Občinski strelski odbor ali Tekmovalni odbor SSI — za streljanje.

Vsi člani delovnega kolektiva, ki se mislite udeležiti teh tekmovanj, se prijavite pri referentih! Točna navodila preberite na oglasnih deskah.

Kje je ostal pravi odnos do družbene lastnine?

7. junija sem obšel zunanje prostore v obratu I. Tja do belilnice je bilo povsod vse v redu. Pred vhodom v zgornji del belilnice (oziroma v tkalnico) pa sem našel na razmetane zaboje. Zaboji so bili novi in polni trdih (lesenih) cevov. Ležali so kar čez cesto, eden tu, drugi nekaj metrov dalje. En zaboj je bil delno razbit, cevke pa so (dalje na 4. strani)

Košček narave v našem stanovanju

Mala papiga — skobčevka

Med najbolj priljubljene domače živali štejemo malo papigo — skobčevko. Tako prikupna in živahna je, lepih pestrih barv in skromna, kot le malokatera ptica. Deloma je izpodrinila kanarčka in tudi psa. Po statističnih podatkih je samo v Zapadni Nemčiji nad 6 milijonov teh lepih in pametnih ptičev, poleg okoli 4 milijonov kanarčkov. V drugih deželah, n. pr. v Angliji, je ta zabavna ptica še bolj udomačena. Tudi v marsikateri hiši v naših krajih slišimo čebljanje teh majhnih papig.

Avstralija je pradomovina skobčevke. V velikih trumah — po več tisoč — še danes živijo tam v stepah, kjer raste, po izdatnem deževju, dovolj visoke in goste trave. Mala papiga se hrani (v prostosti) od semena teh trav, od katerih ji polzele vrste posebnost teknejo. Ker je v stepah le malo vode, se je papiga privadila in potrebuje dnevno le nekaj kapljic vode ali rose, ki se nabira na travi, listju ali grmovju.

Leta 1840 so pripeljali prve žive skobčevke iz Južne Avstralije v Evropo. Skoraj vsaka ladja je takrat pripeljala več tisoč teh malih pestrih papig, ki so bile predvsem svetlo zelene barve. Zaradi svojih lepih barv in prikupnega obnašanja, si je mala papiga tudi v Evropi kmalu pridobila mnogo prijateljev in njena priljubljenost je bila vsako leto večja. Ko je avstralska vlada leta 1894 prepovedala izvoz teh ptičev, je bilo v Angliji, Belgiji in Južni Franciji že veliko vzrejalšč, kjer so vzgojili letno več 100.000 skobčevk, naslednjih barv: bele, rumene, vijoličaste in končno modre. Prve papigice v modri barvi so vzgojili leta 1922. Bile so zelo drage. Ljudem pa še ni uspelo vzgojiti rdečih in črnih papig. Danes jih je že nad 200 različnih barv in mešanic.

Dorasla, to je najmanj eno leto stara papigica, je dolga okoli 21 cm. Težka je 40 do 50 g. Postave je vidke in pokončne. Perje leži tesno ob telesu. Noge so krepke in ravne. Dva prsta na nogah sta usmerjena naprej in dva nazaj. To je znamenje vseh ptičev — plezalcev (gl. sl. 1). Barva nog je v splošnem sivomodra; je pa pri posameznih barvi telesa svetlejša

ali temnejša. Zgornji del kljuna je kljukast in pokrije spodnji del. Kožica nosu je gladka in temnomodra pri samcu ter svetlo siva do rjave pri samici. Oči so črne, s svetlimi obročki. Celo in sprednji del glave je običajno živahno rumen ali čisto bel. Grlo je na levi in desni strani okrašeno z dvema črnima in eno podolgovato vijoličasto piko. Barva telesa je zelena, bela, modra, rumena ali vijoličasta.

Ker sedaj že bolje poznate skobčevko, vas bo zanimalo nje bivanje med ljudmi. Razumljivo je, da se vsem živalcam, ki so udomačene, po možnosti nudi vse naravne življenjske pogoje. Po naravi se mala papiga dobro počuti med sovrstniki. Če živi osamljena med ljudmi, postane izredno krotka in zgovorna. Čim več se bavimo s tem malim bitjem, tem bolj se naveže na človeka, svojega edinega partnerja. Vsak, ki hoče gojiti takšno živalco, se mora zavedati, da ptiček ni samo žival, temveč individualno bitje, za katerega skrbi človek, ki ga neguje. Ta odnos je važen in predpogoj za gojitev skobčevke. Ta skromna ptica ne zahteva posebne nege in skrbi, je pa treba ravnati z njo drugače, kot na primer s kanarčkom ali drugimi ptičami-pevkami.

Kot dober plezalec in letalec potrebuje mala papiga primeren prostor za plezanje in letanje. V prodaji so kletke raznih velikosti in izdelave. Iz zdravstvenih razlogov so kovinske kletke najboljše, ker se v njih ne more obdržati mrčes. Za eno malo papigo ali temnejša. Zgornji del kljuna zadostuje 30 do 40 cm dolga kletka. Za bivališče dveh ptičev je potrebna vsaj 40 do 50 cm velika kletka in za večje število ptičev večja, vsaj 60 cm. Kletke z pocinkanimi navpičnimi žicami imajo iztegljivo dno iz pločevine, zaradi lažjega čiščenja. Spodnji del kletke je obdan s steklenimi šipami in ima posodo za hrano in vodo. Priljubljene so posebne kletke, sestavljene iz vodoravnih žic, da se papigici olajša plezanje (sl. 2). Spodnji del te kletke tvori prozorna skleda iz polisterola (sintetična masa), ki preprečuje onesnaženje izven kletke, pri čiščenju pa jo lahko odklopimo. Dno je iztegljivo za menjavo vode in hrane. Posebna posoda z vodo za kopanje ni potrebna, če damo pa-

pigi, v vročih poletnih dneh ne koliko mokrih listov zelene solate za ohlajitev. Zelo rada se papiga koplje tudi pod tenkim vodnim curkom. Kot ptica, ki lahko živi v suhih stepah, je navajena, da shaja z zelo malo vode. To pa ne pomeni, da bi bila lahko več dni sploh brez vode.

Te papige lahko prenesejo vse temperature, ki so v naših pokrajinah. Potrebna jim je svetloba, čist zrak in sonce. Ne smemo jih imeti pri vroči peči, v zatohlih in vlažnih prostorih in tudi ne izpostavljene prepihu. Ne smemo jih dalje prenašati iz vročih prostorov v mrzle ali obratno, ker jim hitra sprememba temperature škoduje. Gojimo jih vse leto lahko v letališčih na prostem ali v kletkah v ogretyh stanovanjskih prostorih. Če je v kletki, ji moramo pustiti, da večkrat prosto leti po sobi. Pri tem se šele vidi kakšen hiter in eleganten letalec je skobčevka. Če nima možnosti za letanje se lahko zgodi, da bo ptica sedela na palčici in krožila s krili kakor propeler; tako sama skrbi za potrebno gibanje.

Čeprav so papagice nezahtevne glede prehrane, naj bo ta vseeno različna. Neoluščeno proso mora biti njena glavna hrana, ker je papagic zrnojedec in jo lahko preživljamo. Odgovarja ji samo ena vrsta prosa. Najraje ima belo proso, poje pa tudi rumeno ali rdečo. Luščine prosa moramo večkrat dnevno odpirati.

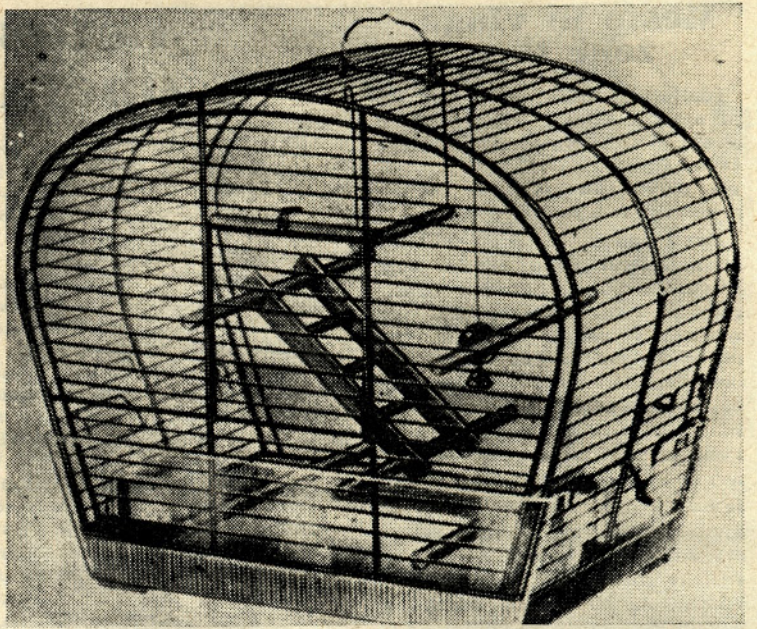
Prijatelj teh živali pa se ne zadovolji samo s tem, da svojo ptico ohrani, temveč želi, da so živali zdrave in se dobro počutijo. Zato jih ne hrani enolično, ampak jim da poleg prosa še dvakrat tedensko neoluščen oves in večkrat tedensko zelenjavo (spinačo, regrat, kislico) v majhnih obrokih, ker jim večja količina povzroča želodčne težave. Tudi popke od vrb in smrekove vejice radi glodajo. Zanje je bari priljubljen priboljšek. Naj jim ne manjka ribjega olja in apnenih snovi, n. pr.: zmlete krede, zdrobljenih jajčnih lupin ali zidnega ometa. Ribjega olja dodamo v hrano zelo malo.

Pred nakupom papagice moramo vedeti, če jo želimo samo za okras, zaradi krasnih pestrih barv, ali pa nameravamo to pametno ptico ukrotiti in naučiti govoriti. Za okras ni važna starost in spol. Če pa želimo imeti papagico, ki se bo naučila ponavljati besede in stavke, ki bo na klic priletela na roko in znala še mnoge »umetniške«, jo moramo bolj skrbno izbrati. V tem slučaju barva ni odločilna in spol ni vedno merodajen. Važna je predvsem starost. Za učenje je namreč primerna mlada papigica, stara 4 do 6 tednov. Če je starejša, se težje privadi na ločitev od svojih vrstnic, pa se zato tudi težje udomači. Odrasle papagice se slabo počutijo, če so osamljene. Žalostne sede v kletki, niso živahne in kaj rado se zgodi, da poginejo. Za učenje so primerni predvsem mladi samčki, ker se samičke težje nauče govoriti; so pač bolj molčeče. Sicer so pa prav krotke in ljubke.

4 do 6 tednov starega samčka spoznamo po rožnatordeči nosni kožici, mlada samička pa ima belkasto-modro. Samček, ki ga kupimo, mora biti živahen, dobro operjen, imeti mora lepo razvite peruti in krepko postavo. Mlada papagica bo imela prvi in drugi dan malce domotožja. Ker je važno, da začne čimprej jesti, posujemo nekaj prosa na dnu kletke. Možno je namreč, da ptica iz nevednosti celo pri polni posodi s hrano pogine. Po praznih luščinah poznamo, če je ptica že jedla. Ko se začne razgledovati po kletki in jesti, je treba začeti s poukom.

Tista papiga, ki jo hočemo naučiti govorjenja, mora biti sama v kletki, in tudi druge ptice ne smejo biti v bližini.

V kletki ji pod prsi držimo okroglo palčko ali ukrivljen kazalec desne roke in papagica bo stopila nanj. Na ta način jo vzamemo iz kletke in jo držimo v višini ust. Razločno in glasno ji

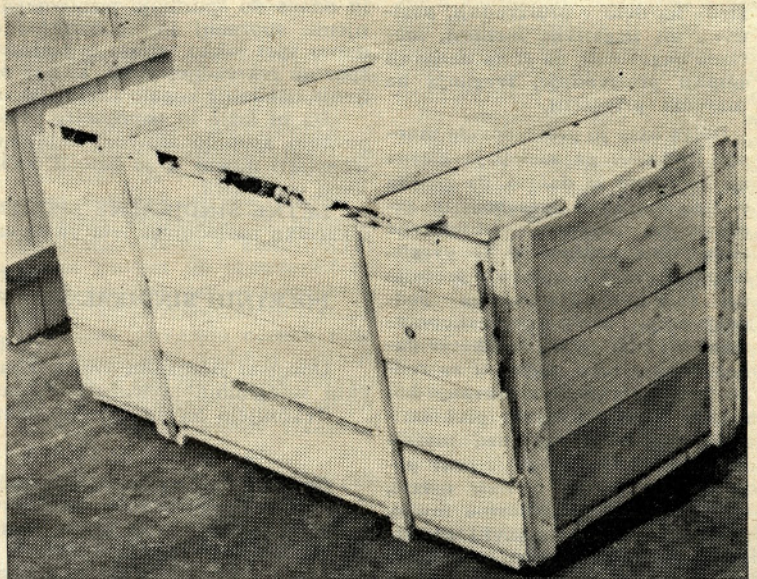

ponavljamo besedo, katero jo nameravamo naučiti. Poslušala bo zelo pazljivo in najraje bi nam pri tem zlezla v usta. Zadostuje, če traja »pouk« 2 do 3 krat dnevno, vsakokrat po 5 minut. Seveda pa je koristno, da isto besedo ponavljamo večkrat na dan. Kmalu potem, ko jo pustimo po pouku samo, bo že začela nalahko ponavljati. Če bo pouk reden, bo papagica spregovorila že po nekaj tednih. Treba je pač potrpežljivosti. Čim več časa ji bomo posvetili, tem prej bo spregovorila. Ko bo spregovorila prvo besedo je nadaljnji uspeh zanesljiv. Drugih besed se bo naučila hitreje. Kasneje jo lahko naučimo tudi stavkov.

Čim bolj se bomo z njo ukvarjali, tem prej bomo imeli neugnana »govornika«, ki bo zabaval mlado in staro.

Naš mali prijatelj nam bo na pravilno veliko veselja, ne samo z govorjenjem, temveč tudi z ljubkim obnašanjem. Manjše predmete nese ali kotali s kljunom preko cele mize in jih vrže čez rob na tla. Zelo rad se igra z vžigalicami, svinčniki in podobno. Ta nagon za igranje mu še povečamo, če mu pritrdimo v kletki zvonček, ptička iz umetne mase, lestvico ali gugalnico. Posebno rad ima majhna zrcalca, v katerih vidi svojo podobo.

Če boste upoštevali navedene napotke, boste kmalu sami priznali, da je papagica-skobčevka zares ljubek, zabaven in skromen sostanovalec, ki napravi mnogo veselja in kaj hitro postane ljub član družine. Posebno v današnjem, z delom prenatrpanem času, nam da ta ptica, mnogo sproščenih ur in razvedrila.

Kje je ostal pravi odnos do družbene lastnine

(dalje s 3. strani)

Očitno so zaboje s cevkami pripeljali v tovarno, nakar jih je nek brezvestnej zmetal na tla (padali so vsaj 140 cm globoko!) in pustil tako razmetane enostavno ležati. Naj povem, da stane trda cevka (lesena!) preko 200 starih dinarjev, pa si lahko predstavljate, kolikšno škodo bi naredil tovarnjak, ki bi malce prehitro pripeljal okrog ovinka, pomendral zaboje in pokončal več sto cevk v takem zaboju. ležale na tleh.

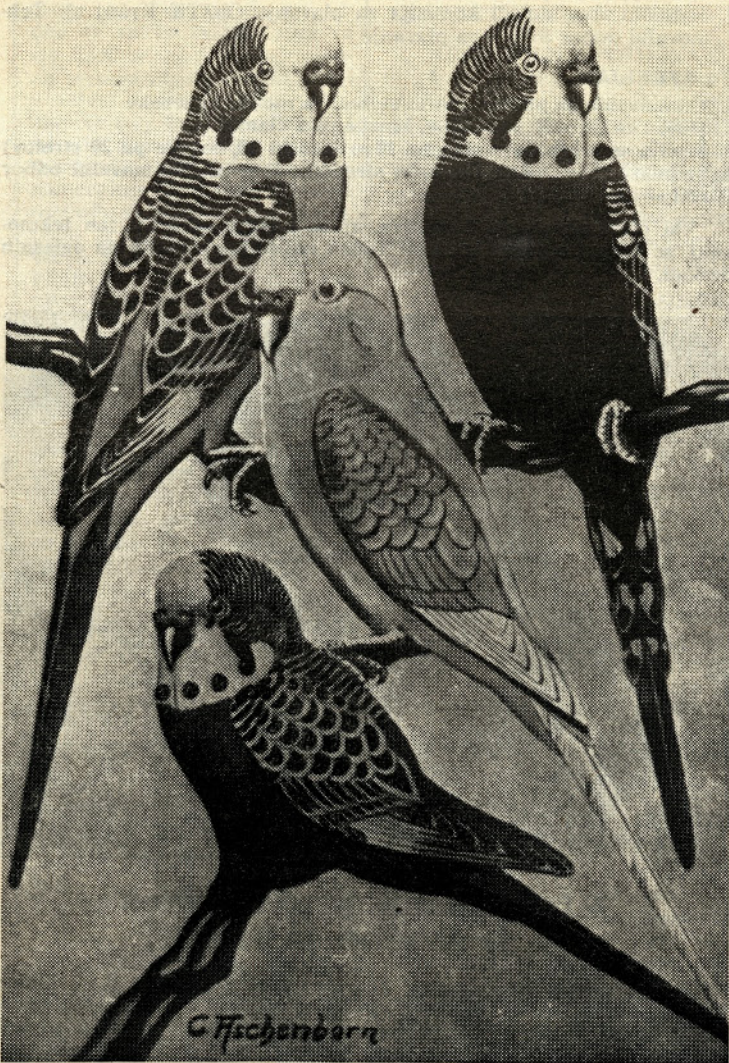
TA DOGODEK KAŽE, DA NEKATERIM ČLANOM PODJETJA NI MAR DRUŽBENA LASTNINA, KAŽE PA TUDI TO, DA VLADA V NAŠEM PODJETJU OHLAPNA DELOVNA DISCIPLINA.

Podoben primer sem videl na lastne oči, morda 20 dni prej, pred predilnico I. Tik ob vhodu v sortirnico preje je ležal na tleh razbit zaboje, naokrog pa je ležala preja (navitki). V bližini zaboja so se krohotali trije delavci, in šele, ko so opazili, da prihajam s fotoaparatom, so se leno sklonili in začeli pobirati navitke. Verjetno je ta primer povzročil vozač kare. Večkrat sem namreč videl, da »zložijo« zaboje s kare na tla tako, da z večjo hitrostjo pripelje, naredi oster zavoj in že so zaboji na tleh.

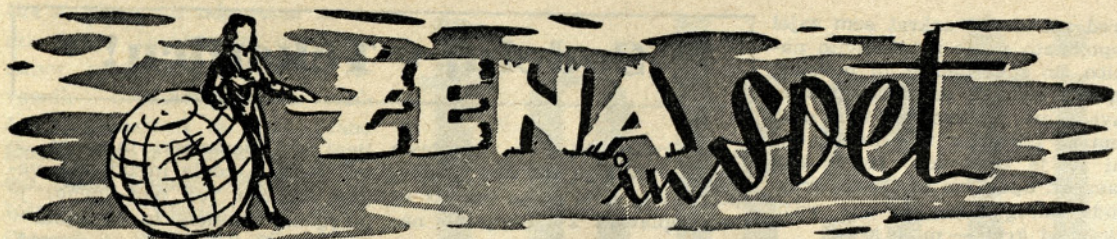
TUDI V TEM PRIMERU VELJA ISTA UGOTOVITEV KOT PRI PREJSNJEM. Prav bi bilo, če bi krivce občutno kaznovali, saj si v današnjih razmerah res ne moremo dovoliti, da bi dragocene dinarje metali stran!

Tretji — podobni — primer sem prav tako videl pred vhodom v zgornji del belilnice. Pred več meseci sem odkril med tamkajšnjimi zaboji tudi odprt zaboje, v katerem je bilo polno dobrih navitkov s prejo. Ta zaboje je stal tam vse do meseca maja. Prah in pajčevine so ga v tem času prekrile in skrile. Vprašujem: KJE JE SEDAJ OMENJENI ZABOJE S PREJO? KAJ SE JE ZGODILO S Približno 150 NAVITKI PREJE, KI JE BILA ŽE VSA PRAŠNA IN UMAZANA? KOLIKŠNA JE POVZROČENA ŠKODA, ŠKODA, KI JO JE POVZROČIL BREZVESTNEŽ? (slika na 3. strani)

Taki dogodki niso redki, manj škodljivih pa je še več. Mar je vse to res tako nepomembno in nevredno energične besede in dejanj? Kje ste: ustrezne službe, odgovorni člani kolektiva? P. G.

(Slika 1) — Skobčevke

Za vsak dan in igro

1. Iz črtastega blaga naredimo predpasnik v kombinaciji črt vodravno — navpično. Poživimo ga še z enobarvno pentljo.
2. Igralne hlačke naredimo iz blaga s karo vzorcem. Na kolenih jih ojačamo v obliki žepov.
3. Se en predpasnik iz enobarvnega in črtastega blaga. Prišijemo še čipko.
4. Predpasnik, ki služi tudi kot oblekica iz enobarvnega blaga. Apliciramo ga s pepita vzorcem v obliki jabolka.
5. Igralne hlačke za fantika ali punčko iz črtastega blaga temnej-

- ših barv. Da so bolj trpežne, prišijemo dolge žepe. Žepe in hlačnice obrobimo z živahno barvo.
6. Iz drobno vzorčastega blaga naredimo predpasnik z enobarvno obrobo.
7. Oblekica v kombinaciji enobarvnega blaga in karo vzorca. Krilo ima široko položene gube. Tudi ovrtnik in kravata sta iz istega blaga. Bluzica je temne barve.
8. Za dvodelno obleko vzamemo svetlo modro blago, za ovrtnik pa temno modro. Tudi okrogli gumbki so temno modre barve.

9. Zelo lep kostimček je iz enobarvnega blaga srednje modre barve. Obroba in gumbi so iz pepita blaga.

10. Dolge hlačke za fanta ali punčko naredimo iz rdečega blaga. Zapenjajo se spredaj z velikimi zaponkami.

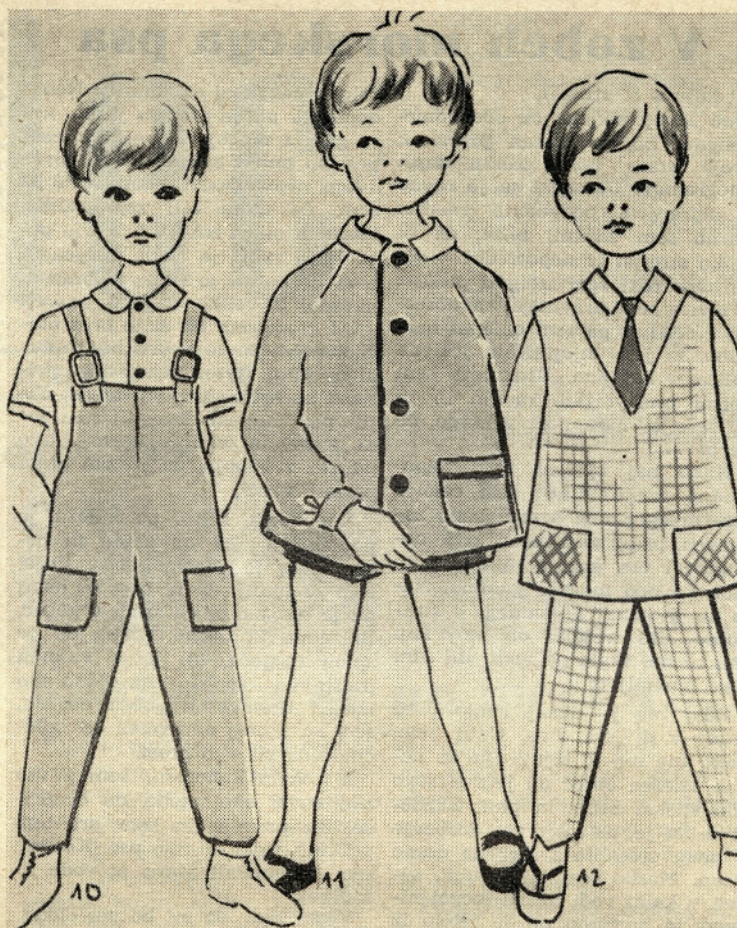
11. Ljubka garnitura rdeče barve. Hlačke so udobne z elastiko. Lahko pa naredimo tudi hlačke navadnega kroja. Bluzica je tako dolga da pokriva hlačke. Gumbki naj bodo »zlate« barve.

12. Garnituro naredimo iz blaga s karo vzorcem temnejše barve. Če imamo dovolj blaga, naredimo še ene kratke hlačke in jih kombiniramo z brezrokavnikom.

Mak

SE VEDNO ČAKAMO NA VAŠE ZELJE!

UREDNIŠTVO

Ce postane lovec preganjanec, je dostikrat rešitev odvisna le od sreče. Tu pripoveduje nekdo, kako se mu je godilo.

Moja žena je bila zelo nesrečna, ko sem se tiste decembrske nedelje ob pol sedmih poslavljaj od nje. Rada bi šla z menoj pa ji je zdravnik odločno zabičal: »Ostali boste doma!« Pričakovala je prvega otroka.

Danes si želim, da bi bil zdravnikov ukaz veljal tudi meni. Tako pa sem dve uri nato stal na skali nad zalivom Aldinga — 55 km južno od naše hiše pri Adelajdi v Južni Avstraliji. Pravzaprav sem bil odšel tako zgodaj zato, da bi si še enkrat v miru ogledal koralni greben, ki je počasi padal proti odprtemu morju.

Aldingaški koralni greben je vodni paradiž, morska džungla, polna življenja in za takega podvodnega lovca, kot sem jaz, idealno lovišče. Bilo nas je štirideset, vsak v svoji gumijasti obleki, z masko, cevko za dihanje, pasom, obteženim s svincem, in podvodno harpuno. Čakali smo na

deveto uro in na znamenje sodnika, ki je vodil vsakoletno avstralsko prvenstveno tekmovanje v športnem podvodnem ribolovu. Imeli smo pet ur časa za lov, nato pa je bilo treba pokazati svojo lovsko trofejo, največji plen po teži in številu različnih vrst rib.

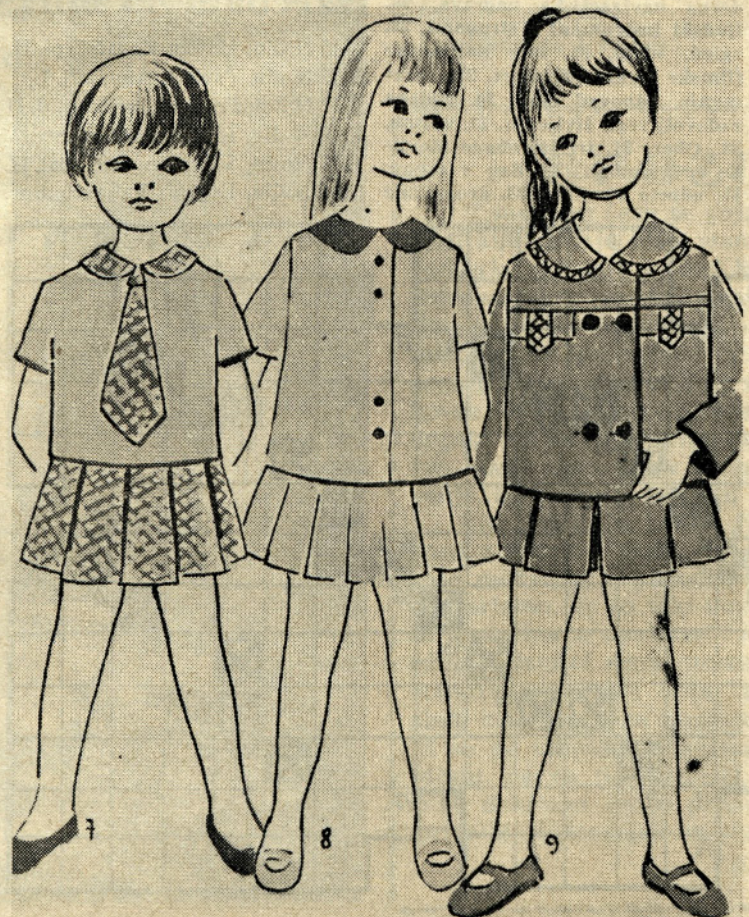
Kazalo je, da se lahko zanašam na uspeh. Pred dvema letoma sem bil v tekmovanju prvi, naslednje leto drugi. Tokrat pa naj bi bilo to zame poslednje prvenstveno tekmovanje, tako sem bil ženi sveto obljubil. Še enkrat sem želel osvojiti si naslov prvaka in nato, ovenčan s slavo, loviti z ženo samo še za zabavo, kadarkoli bi se nama zljubilo. Star sem bil 23 let in po dolgotrajnem vežbanju temeljito pripravljen za tekmo. Omeniti moram, da smo se potapljali brez aparata za dihanje. Brez posebnega truda sem se spuščal v globino tridesetih metrov in vzdrljal pod vodo precej več kot minuto.

Na dano znamenje smo zabredli v valove. Vsakdo je vlekel za sa-

bo posodo za ribe, ki je bila z vrvico pritrjena na svincenem pasu in je plavala po vodi. V to posodo smo takoj po strelu metalne ribe in to čimprej, da bi se čim manj krvi razlivalo po vodi. Kajti kri bi utegnila privabiti k podvodnemu grebenu nevarne ribe roparice — vedno lačne in radovedne velike morske pse, ki so se potikali tam zunaj v globoki vodi ob avstralski obali. Na manjše vrste psov so športni potapljači že navajeni in se jih ne bojijo, ker niso nevarni in ne napadajo. S strahotnim človeškim morskim psom, s tako imenovano »belo smrtjo«, ki ga poklicni ribiči lovijo na visokem morju, pa se športni ribiči srečajo le redkokdaj. Kljub temu pa sta po našem lovišču križarila dva hitra čolna in skrbno stražila.

Dan je bil jasen in vroč. S celine je vel rahel vetrič in miril zelene valove, ob koralnem grebenu pa jih je vznemirjal. Bali smo se, da bo zaradi tega razgled pod vodno gladino slab, kar seveda otežuje lov s harpuno. V kalni vodi utegnesh priti ribi preblizu in jo prepoznati, še preden si jo zagledal in se mogel pripraviti na strel. Tik pred pol eno sem odšel spet enkrat na kopno s precej obilnim plenom in po množini plena drugih lovcev sem sklepal, da sem v vodstvu. Imel sem 27 kg rib iz štirinajstih vrst. Ura je kazala pet minut čez pol ene in ob dveh naj bi bilo konec tekmovanja. Blizu obale je bilo rib vedno manj, zato sem plaval kak kilometer daleč v morje, da bi si zagotovil boljši plen. Ko sem plaval zadnjikrat proti obali, sem zapazil tam, kjer se je greben od sedmih metrov pod gladino naenkrat pogreznil na 18 metrov, nekaj velikih rib ob trioglati skali in upal sem, da jo bom lahko spet našel. Dve od teh rib sta bila mervonga ali »strongfish«, kakor jih imenujemo avstralski ribiči. Obe sta bili tako veliki, da se je z njima tehtnica nedvomno morala nagniti v moj prid. Nato še ribo kake druge vrste in zmaga bo moja, sem razmišljal. Plaval sem proti določnemu kraju, z obrazom navzdol sem dihal skozi cevko v maski in se ogledoval, kako bi zalezel obe ribi onstran skale. Še nekaj globokih vdihov, nato sem zadržal zrak in se, z glavo navzdol, potopil.

Da ne bi vznemiril rib, sem plaval postrani navzdol in nenadoma sem opazil okrog devet metrov (dalje na 6. strani)

V zobeh morskega psa

(dalje s 5. strani)

pred seboj večjega od obeh mervongov. Bil je krasen primerek svoje vrste, težek kakih deset kilogramov. Ukvarjal se je ravno z obiranjem podvodnih rastlin. Mirno sem zdrknil bliže, da bi lahko streljal iz neposredne bližine. Obe roki sem iztegnil predse. Z levico sem uravnaval ravnotežje, z desnico pa sem oklepala harpuno, ki je v njej tičala jeklena sulica s kavljem. Brez teže sem polzel prek nizkih rastlin in bi bil streljal naravnost v škрге, če ne bi...

Kako naj opišem tisto neposredno tišino? Čutil sem celo v tem brezglasnem svetu jasno zaznaven, prestrašen molk, ki je obvladoval vse, kar je bilo tu doli, globoko pod morsko gladino. Nato pa je nekaj ogromnega s strahotno silo treščilo ob moj levi bok in me vrglo po vodi. Bil sem čisto omamljen.

Zdaj me je nekaj rinilo pred seboj v divjem diru. Čutil sem, kako me sili k bljuvanju in nekak železen obroč mi je s strašno silo stiskal hrbet in prsi. Zazdelo se mi je, da se je vse drobovje v meni preselilo z leve na desno stran. Masko sem bil izgubil, videti v kalni vodi nisem mogel ničesar in harpuno mi je izbilo iz roke.

Čutil sem, da ne bom vzdržal dolgo, strahotni pritisk me je dušil. Nikakor se nisem mogel ovedeti, kaj je z menoj. Skušal sem se osvoboditi, toda telo mi je ti-

čalo v nekakšni stiskalnici. Nenadoma pa mi je postalo jasno, kaj se godi z menoj. Človeški morski pes me ima v svojih zobeh. Živali sicer nisem mogel videti, slutil pa sem, da mora biti zelo velika. Zasadila mi je zobe v hrbet in prsi. Leva rama je tičala v njenem žrelu. Tako me je rinila z obrazom navzdol z veliko naglico naprej.

Od groze sem bil čisto brez moči, bolečin pa še vedno nisem čutil nobenih. Razen neznosnega pritiska na hrbtu in prsih nisem čutil sploh ničesar. Iztegnil sem roki nazaj in iskal z njimi glavo pošasti v upanju, da ji bom prste porinil v oči.

Nenadoma, kakor po čudežu, je ponehal pritisk na hrbtu in prsih. Zver je odprla gobec. Vrgel sem se nazaj, da bi ušel — tedaj pa je moja desnica zašla v gobec. Bolečina, ki nisem mislil, da je sploh mogoča, mi je v valovih prešinjala telo. Ko sem z vso silo iztrgal desnico iz gobca pošasti, sem se skoraj onesvestil od bolečin, toda bil sem prost.

Z rokami in nogami sem z vso silo suval okoli sebe, da bi prišel na površje in sem pri tem večkrat zadel ob telo psa. Končno sem le potisnil glavo iz vode in zadihala.

Vedel sem, da mi bo pes sledil. Mogočna plavut se je podrgnila obme, nato je moje koleno udarilo v njegovo raskavo plat. Zgrabil sem in naglo ovil roke in noge okrog pošasti, v divjem upanju, da se bom na ta način rešil

pred zobmi. Še enkrat sem zajel sapo, nato pa je z bliskovito naglico šlo spet naprej in navzdol. Oplazil sem se ob skalo, preme-tavalo me je sem ter tja, nato sem se odrinil z vso močjo, kar mi je še ostalo. Moral sem navzgor. Spet sem zajel svež zrak. Toda okrog mene je bila voda rdeča od krvi — moje krvi.

Pol metra od mene je šinil na površje tudi pes, in se vlegel postrani. Njegovo gnusno telo je bilo podobno sukajočemu se ogromnemu debilu, le da je bilo rjasto rjave barve, z ogromnimi prsnimi plavutmi. Mogočna stožčasta glava je nedvoumno pričala, da imam opraviti s človeškim morskim psom — z »belo smrtjo« samo.

Obrnil se je proti meni. Zgrozil sem se, ker sem se zavedal, da je pošast gospodarica nad menoj in da sem popolnoma v njeni oblasti. On, morski pes, je tu krojil postavbe. Bil sem brez vsakega orožja, predan na milost in nemilost. In milosti tiste lesketajoče se, ledeno mrzle oči pač niso poznale. Nič več nisem bil zavarovalni uradnik iz Adelajde, temveč le še neboljeno se otepajoč grizljaj, ki bo pozabljen, še preden bo prebavljen.

Prepričan sem bil, da bo pes spet napadel in da bom, če bo zgrabil, umrl v groznih mukah. Ni mi preostalo drugega kot čakati. Pomislil sem še na ženo in dete.

Pes se je pognal proti meni. Bil sem miren, predan v usodo. Toda, kaj je to? Svojim očem nisem verjel. Tik pred menoj je pes

Sodeluj v Tekstilcu!

zavil vstran. Njegova koničasta hrbtina plavut je tik nad gladino opisala lok, nato pa je posoda za ribe odplavala z neverjetno naglico.

Vrvica na mojem pasu se je napeila. Spet me je potegnilo naprej in v globino. Pes je namesto mene v zadnjem trenutku zgrabil posodo in se pri tem nekako zapletel v vrv. Poskušal sem odpeti pas, na katerem je bila pritrjena vrvica, toda roke me niso hotele ubogati. Zelo naglo sva v tem preplavala kakih 10 do 12 m, ko je moja levica še vedno tipala okrog zaponke. Zdaj pa že ne boš več utonil, mi je šinilo v glavo. Nato pa se je dogodilo poslednje čudo: vrvica se je pretrgala — seveda, saj ni bila umerjena na take obtežitve — in bil sem prost. Tovariši so mi kasneje pripovedovali, da sem, ko sem pomodel glavo iz vode, mogel le še zakričati: »Pes, pes!« Bilo je dovolj. Naenkrat so bili okrog mene spet znani glasovi, znani šumi, nato čoln s tovariši, ki sem tako hrepenel po njem. Nič več se nisem trudil, da bi se premikal, zanesel sem se na njihovo pomoč. Nekdo v tem novem svetu ljudi je venomer ponavljal: »Pokonci glavo, dečko, minilo je! Pokonci glavo!« Vedno znova in znova je ponavljal. Brez tistega glasu, se mi zdi, bi bil tedaj umrl.

Možje v čolnu so onemeli, ko so zagledali moje strašne poškodbe. Vsa moja desnica je bila tako raztrgana, da so na nekaterih mestih izstopale kosti. Prsi, leva rama, hrbet in levi bok so bili razparani in veliki kosi mesa so bili odtrgani, tako da so se videla pljuča in v zgornjem delu trebuha črevesje.

Policija je v razdalji 55 km blokirala vsa križišča, tako je bil rešilni avto naenkrat tu. V bolnišnici so stali kirurgi že priprav-

ljeni ob operacijski mizi, ki se mi je zdela topla in udobna, velika srebrna luč nad menoj je polagoma temnela in izginjala v megli... Pozno ponoči ali v zgodnjem jutru sem odprl oči. Ob postelji je sedela žena.

»Boli«, sem šepnil, zajokala je. Prišel je zdravnik in tolažil: »Prebolel bo!«

Danes, skoraj dve leti po tistem dogodku, delujejo moja pljuča dobro, čeprav mi je prsni koš še vedno otrpel. Pogled na mojo desnico res ni posebno lep, vendar jo za silo lahko uporabljam. Prsi, hrbet, trebuh, ramena, povsod brazgotina pri brazgotini.

Pri moji veri, da nisem nameraval, toda Kay — to je moja žena — je že od začetka vedela, da bom šel spet na morje. Mož je bil pol moža, če ga pritiska strah. Pet mesecev po ozdravljenju sem se vrnil na morje, da bi se spet otresel strahu tam, kjer sem se ga bil nalezal. Moje potapljanje pa je vendarle drugačno kot prej. Zaupanje vase sem si spet pridobil, toda pridružila se je previdnost. Mislim namreč, da se človek ne sme preveč zanašati na to, da bi tudi v drugem kolu z morskim psom srečno odnesel pete; sicer pa je itak dovolj nevarnosti na svetu in ni treba se-gati ravno po najbolj neumnih. Tovariši in drugi mladiči še tekmujejo — brez mene — kalne vode prepuščam zdaj tistim, ki še niso čutili zob morskega psa na svoji koži.

ČLANI KOLEKTIVA!

OBIŠCITE XVII.

GORENJSKI SEJEM

V KRANJU

OD 4. DO 15. VIII.!

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. sanjač; privrženec utopističnega socializma, 8. rovnica, 13. pokopališki delavec, 19. prebivalec gorate slovenske pokrajine, 21. znamka odličnih švedskih avtomobilov, 22. limfnim voz-lom podoben del človeškega telesa pod leto stranjo trebušne pre-pone, 23. pisana tropska papiga, 24. kisal, okisana krma, 26. prevo-zno sredstvo, 28. srednji črki v besedi BEDA, 29. telovadni polo-žaj, 30. znan italijanski nogometni klub iz Milana, 31. pomaganje, 32. oče, 33. znak za množenje v matematiki, 35. dvokolesna ciza, 36. albansko mesto ob istoimen-skem jezeru, ki sega tudi v našo državo, 38. bitje, 40. začetnici so-dobnega slovenskega violinskega virtuoz, 41. ime francoskega na-turalističnega pisatelja Zolaja, 43. ozek snop luči, 44. plat, 45. del ženske garderobe, 46. sprednji del ladje, 47. sel, 48. trgovska zveza severnonemških mest od 11. do 17. stoletja, 49. posojilo, 50. moško ime, 51. kratica nemške denarne enote, 53. material za žice elek-tričnih kuhalnikov, 54. podložnik v srednjem veku, 55. dalmatinsko žensko ime, 56. napadalec zagrebškega Dinama, 58. poseben čoln za reševanje v gorah, 59. ribiška priprava, 60. propagandni listič, 61. slovenski zgodovinar (Josip),

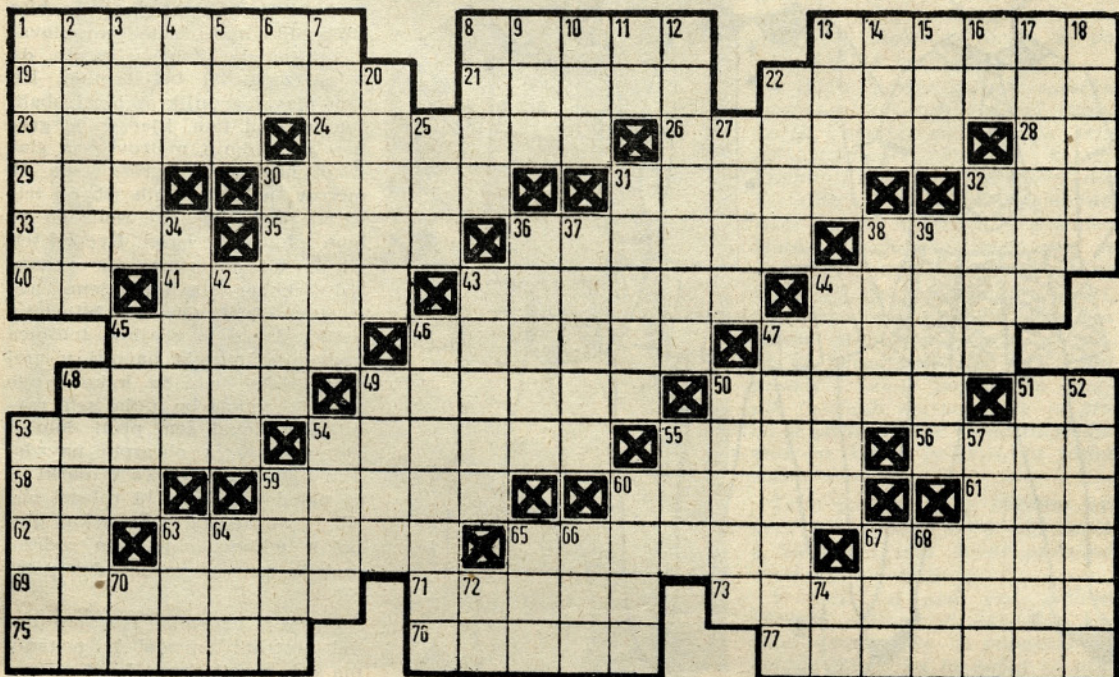
62. kemični znak za platino, 63. cigara, 65. prehod iz ene barve v drugo, 67. tuje žensko ime, 69. gumijast pripomoček za brisanje pisave, 71. ena od projekcij pri tehničnem risanju, 73. vrsta jav-nih spomenikov v obliki velikega loka, 75. Perzijska, 76. ime največje slovenske slikarke Kobilice, 77. drugo ime za rastlino vetrnico.

NAVPIČNO: 1. odpadni materi-al pri gorenju, ki služi za pokrivanje športnih igrišč, 2. bikoborec, 3. drugo ime za ribo lovrat, 4. latinski predlog, 5. ime nemške pesnice Seidel (tudi kratica za-grebške industrije nafte), 6. za-četnici »pesnika Sorškega polja«, 7. gumijasti obroček za tesnenje, 8. okvara, 9. dolina ob Dravi na Koroškem, 10. oddelek starorimske legije, 11. oznaka za »milivolt«, 12. vajeti, 13. nižja vzpetina, 14. ora-nje, zorana njiva, 15. osebni za-imek, 16. avtomobilska oznaka za Bihač, 17. topilo za lake, 18. mo-derna navigacijska naprava, 20. ljudski instrument s strunami, 22. zgled, ideal, 25. ime italijanske filmske igralka Massari, 27. zna-menje, napoved česa, 30. podoba zadovoljivega življenja, 31. razum, 32. Ober, 34. tri izrebane števil-ke pri tomboli, 36. dan v tednu, 37. odprto ognjišče, 38. drugo ime

za med, 39. rojstno mesto Karla Marxa v Zahodni Nemčiji ob reki Mosel, 42. lepota zmagovalka, 43. črta med počesanimi lasmi, 44. ne-naden udarec, 45. rumeno sadje z Japonskega, zlato jabolko, 46. pre-bivalci glavnega mesta Čehoslo-vške, 47. stražarnica ob meji, 48. večja ploskovna mera, 49. cipresi podoben iglavec, imenovan »drevo življenja«, 50. napisane besede; krajši tekst, 51. umetno tekstilno vlakno, 52. ozek polotok Indokine, 53. čudovit turistični otok v Ne-apeljskem zalivu, 54. vinorodna rastlina, 55. ledeniška groblja, 57. gospodinjstva metla, 59. zmleta žit-na zrna, 60. vrata v plotu, 63. moški potomec, 64. nebesni pojav, 65. besedica za označevanje viso-ke starosti, 66. japonski denar, 67. starorimski pozdrav, 68. pre-bivališče, 70. pritrdilnica, 72. med-met bolečine, 74. začetnici šved-skega kemika, iznajditelja dina-mita.

Izžrebani so bili:

- 15 N din, Marica Kovačič, pl. II.
- 12 N din, Pavla Karun, adj. I.
- 12 N din, Francka Prijatelj, p. II
- 10 N din, Jože Tomšič, uprava
- 10 N din, Stana Kovačič, tkal. II.
- 9 N din, Evgenij Valjavec, upr.

Barbari v Novigradu!

Letovanje v našem naselju v Novigradu je res prijetno. Lep in gost gozdiček pinij, ljubke hišice, kristalno čisto morje in primerna plaža, vse to je tako naravno in prikupno, da mi čudno, da se človek tam spočije in nabere novih moči za delo v podjetju in za vsakdanje življenje. V tako okolje spadajo tudi ptice. Kako prijetno je njih jutranje žvrgolenje, kako romantični so klici čuka sredi noči. Tam ni mesnega hrupa, ni zavijanja avtomobilskih siren, ni ropotanje strojev, temveč zgolj prijetno pljuskanje morja, žvrgolenje ptičev in šelest pinij. Mar ni tako čudovito?

V ta naravni mir pa so vdrti barbari, uničevalci, in to člani našega kolektiva oziroma njihovi otroci. Med 12. in 14. julijem so s fračami in kamenjem naredili pokol čukov v naselju Novigrad. Te lepe ptice so enostavno pobili!

Kako le zmore biti človek tako brez srca, brez občutka za naravo in njene lepote? Kako more biti v človeku toliko zla, da lahko ubije nedolžno ptico, ki mu ni storila žalega? Nedolžne stvarce so uničili z izgovorom, da jim niso dale spat. Kako neumen izgovor za takšno barbarstvo! Zakaj pa se niso spravili na vse tiste letovalce, ki pijejo in prepevajo pozno v noč — tam v No-vigradu? Če kdó, potem edino taki delajo nered in trušč sredi noči, le-taki so tisti, ki mirnim letovalcem ne dajo počivati.

Te besede pa niso dovolj! Krivce je treba kaznovati, treba jih je ožigosati! Če bom izvedel njihova imena, jih boste zvedeli tudi člani kolektiva in vsi bralci Tekstilca.

P.G.

ZAHVALE

Ob smrti moje drage mame se vsem najiskrenejše zahva-ljujem za cvetje in izraženo sožalje.

Iva Grohan

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam, ki so mi ob smrti moje hčerke

JOŽICE CIGALE

izrazili sožalje, njej pa poklonili cvetje.

Lepa hvala sindikalnemu odboru obrata II za denarno pomoč.

Žalujoča
Zofka z družino

Najlepša hvala upravi, sindikalni organizaciji in delo-vodji kurilnice ter vsem sodelavcem za lepo darilo, ki so mi ga poklonili ob mojem odhodu v pokoj.

Franc Zorč